

vervoer van lijwaten aan de zeevaart niet schijnen te weigeren, (als bij het schrijven van deze periode nog geen bewustheid zullende gehad hebben dat wij bij onze resolutie van den 18^e december 1761 het aan alle en een iegelijk verboden hebben) daar bij ter onzer cessie van den 7^e juni passato blijven persisteeren, teneinde het misbruik door de minste toegeventheid geen voedzel te verschaffen. Waarop wij dus met gegronde hoop derzelver approbatie inwagten.

Fol. 43v-44r.

(Evenals vorig jaar zijn aan de officieren van justitie te Batavia en op de buitenkantoren extracten uit de brieven van Heren XVII gegeven om hen aan te sporen tegen deze verboden vaart op te treden. Zoals bericht in de brief van 31 december 1762 zijn de dienaren te Bimlipatam, behoudens verhaal op boedels en personen die het geld verstrekten, aansprakelijk gesteld voor de schulden van inlandse kooplieden, tenzij ze kunnen aantonen dat ze alles hebben gedaan om schade voor de Compagnie te voorkomen. Uit de brief van 26 februari 1763 uit Nagapattinam blijkt dat van dit debet van 16.452 pagoden 8700 pagoden zijn afgelost. Daarover heeft men in de brief van 31 mei 1763 zijn tevredenheid uitgesproken, maar de genoemde dienaren blijven verantwoordelijk voor het restant. [fol. 45] Zo blijft ieder op zijn hoede voor het verlenen van krediet. Hoe het belang van dit gouvernement ook wordt behartigd, er zijn dezelfde belemmeringen voor het zenden van baar goud als naar Bengalen. Daar China van jaar tot jaar blijft teleurstellen, moeten er wel geldsoorten die verlies geven gestuurd worden, wil men de verwerving van textiel niet stil laten staan. Daarom moesten er Nederlandse gouden dukaten gezonden worden, die echter nog wel f 5,14½ hebben opgebracht. Dit jaar zijn er, om de winst op de textiel, vooral te Batavia, niet te verliezen, 38.000 van die gouden dukaten heengezonden. Maar helaas blijkt uit het besluit van 15 juli dat er op de bestelling door het bestuur van f 1.920.000,- nog f 724.175 ontbreekt. De besluiten van 24 en 27 mei, en 7 juni laten zien wat er niet al gedaan is om geld te zenden. Zo is op 24 mei aan alle particulieren [fol. 46] uitvoer van dit geld verboden. Men was genoodzaakt om de op de aanplakbiljetten genoemde prijs van rsd 19 voor het reaal fijn te verhogen tot rsd 19½ onder toevoeging dat dit voortaan niet meer zou geschieden. Hopelijk komt de bark de Draak, die op 11 augustus naar Sumatra's Westkust vertrok, met het nodige goud, maar maximaal 1½ ton, op tijd terug om dit nog dit jaar te kunnen verzenden. Wat betreft het verschil in allooi is de opmerking van Heren XVII dat het de Bataviase essayeur aan kennis ontbreekt, terecht, maar er is geen sprake van kwader trouw. Overeenkomstig de opdracht zal er, wanneer er meer essayeurs uit Nederland komen dan Fredrik Altena, die naar Sumatra's Westkust ging, en Van Namen die te Batavia bleef, er één naar Coromandel worden gezonden om daar ook anderen op te leiden. Heren XVII zagen de grote afzet [fol. 47] van Japans staafkoper als een voorteken van voordelige handel. Dit kwam echter niet uit. Hoewel de bestellingen van 1761 en 1762 niet voldaan zijn, was de laatste bestelling 275.000 lb, terwijl er te Nagapattinam en Bimlipatam nog een aanzienlijke voorraad van 985.813 lb was. Omdat de laatste bestelling vrij beperkt was, is zij compleet uitgevoerd. Omdat het bewaren van onverkoopbare goederen tegengegaan moet worden, is op 12 juli 1763 besloten om textiel, Chinese fluwelen en zijden stoffen t.w.v. f 613, die uit Surat waren teruggekomen, voor rekening te laten van degenen die deze goederen langer dan drie jaar in de pakhuizen hadden laten liggen. Zo leert men het voorschrift van 27 juni 1757 na te komen, dat stelt dat slechts mag worden aangehouden wat in een jaar kan worden omgezet. Men vertrouwt dat de bevelen in de brief van 31 december 1762 betreffende het fort te Bimlipatam zijn uitgevoerd. Uit de brief van 31 mei 1763 naar Coromandel [fol. 48] blijkt dat overschrijding van de berekende kosten wordt tegengegaan. Op 17 juni 1763 werd met advies van de ingenieur besloten om af te zien van alle nieuwe bouwwerken, maar de huidige zo goedkoop mogelijk en bestand tegen een inlandse vijand uit te voeren. Hierop wordt dus, zoals bevolen, scherp gelet. Ingenieur Jan Fredrik Duntzfeld is in dienst genomen, omdat er een tekort aan zulke deskundigen is en hij volgens het bestuur op Coromandel zeer ervaren is. Bij het genoemde besluit van 17 juni is vastgesteld dat hij naar Batavia moet komen, zodra het werk te Naga-